

19
DISPUTATIO PHYSICA
de
MIXTIONE,

Quam

IN NOMINE JESU

Cum unanimi consensu & approbatione amplissimæ in
Regia ad SALAM Svecana Academia facul-
tatis Philosophicæ

SUB DIRECTIONE

Excellentissimi & Praeclarissimi viri

M. JOHANNIS L. STALENI.

Græcæ Ling. in prædicta inclyta Academia Pro-
fessoris celeberrimi atq; p. t. Collegij Philo-
sophici DECANI spectabilis, præce-
ptoris & fautoris sui cum primis
observandi.

*Pro Laurea Magisteriali sibi decernenda examini
publico submittit.*

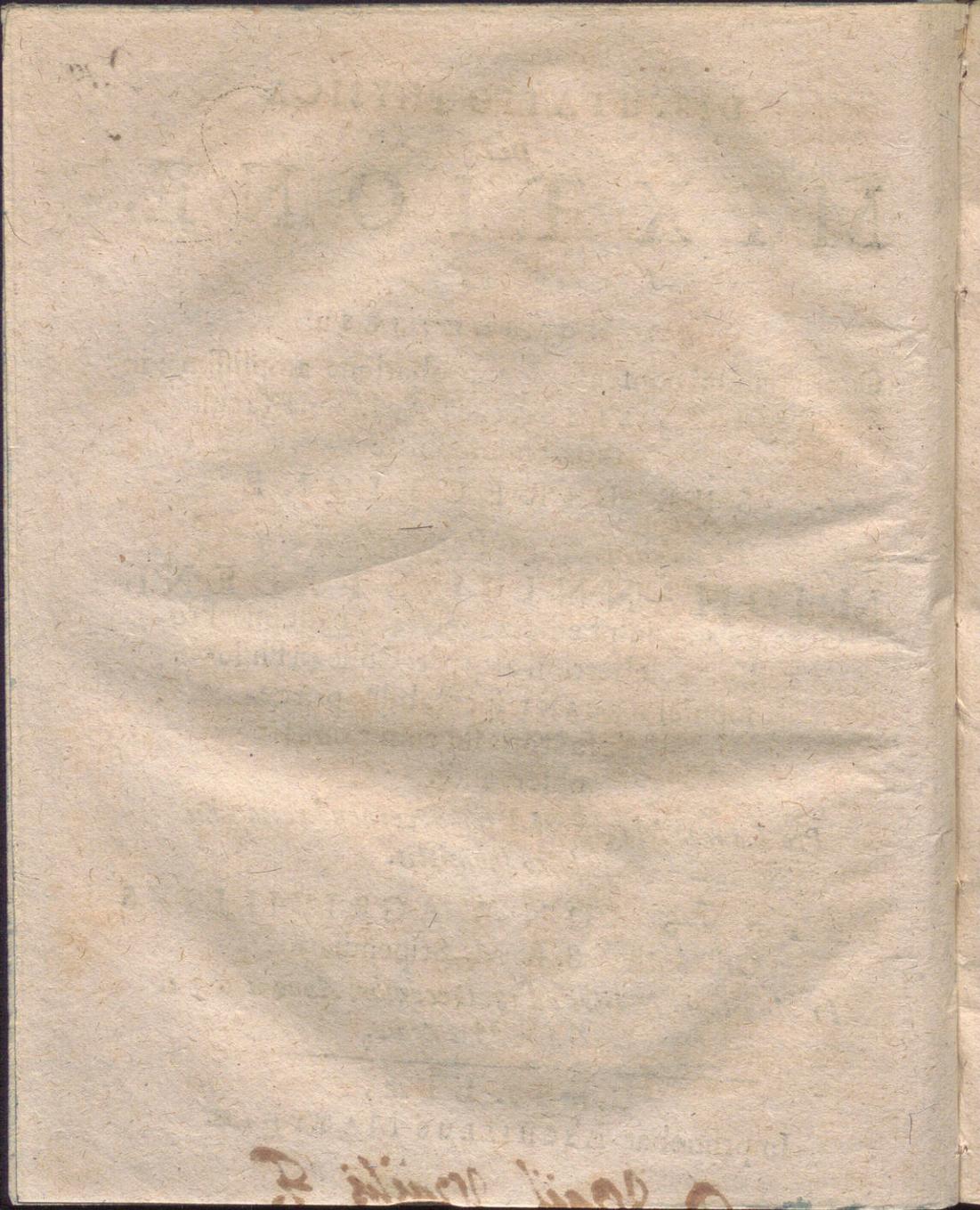
P E T R V S J O N Æ A G R I V I L L I U S
Ost-Gothus S. R. M. Stipendiarius.

*In Auditorio Majori ad 18. Decembr. Anno 1631.
horis a 7. Matutinis.*

UBSALIÆ,

Imprimebat ESCHILLUS MATTHIÆ.

o capil Wrachis F.

THE S I S

I.

Uiq; in Communi theatro Sapientum (cujus, ut in verbis sit *venia Scalig.* suppellem atq; apparatum non tam nitidum quam opulentum esse decet) sub oculis veritatis constituto, hoc cum primis cordi esse exponscitur, ut mentis aciem ad intelle^ctionem eorum, quorum veritatem rupis altioribus, naturæq; secretis immersam intimioribus noverit, acrius dirigat.

2. Tale quid pabuli nostro jam animo oblatum cum sit, non populare, vulgoq; haud vendibile Mixtionis nomine insignitum; & quum propterea & abs re minus fecisse videbimus, si materiae hujus in lucem protrahendæ veritati, curam tantò operosiorem, quanto altius in putoe *Democriti* (ut dici solet) demersa intelligitur, exhibuerimus.

3. Ut igitur tractatus noster apparatu opulentiori inchoetur, decenti & naturali gressu continuetur absolvaturq; (ne forte hocce desitutus, hue atq; illuc in varias partes agitetur) in primo ipsius limine intimationem quandam nostro instituto pomaria sua certa, ultra quæ divagari non licebit, determinantem suspendere lubet. 1. Itaq; vox mixtionis depurganda.

2. Questio an sit breviter attingenda. 3. De quest. quid sit exudandum; pro cuius declaratione uberiori. 4. causarum in dagatio subiectenda. atq; 5. Deniq; de modo, quo fiat mixtio nobis erit inquirendum.

4. Primum quod attinet, à filiis tenuioribus exordiendum; quæ in telâ bene texta aciem penè fallunt oculorum, Scal. exere. i. s. i. & qui verborum vim non callent, in disputationibus facilimè decipiuntur. Arist. l. i. Sophist. Elench. c. i. Quare & nos hic primò, homonymias dilutionem nobis recommendamus, ne fortè in castigatâ genetricè incertitudinis, nobilis nostra materia efficiatur tortuosa, nodosa clavisq; plena, qui nos ex via deinceps veritatis, in errorum & halucinationis desertum vagabundos deturbent.

5. Sumitur ergo Vox mixtionis apud physiologos dupliciter. I. Latè & impropiè. II. propriè & strictè, hoc Naturalis; illa Artificialis dicta.

6. Artificialis itidem duplex consistens i. In Appositione, quando res diversæ naturæ in unum ita coacer- vantur cumulum, aut ita conjunguntur, ut singulæ quo ad essentiam vel Essentialia integræ maneat, ut quum grana tritici, hordei, &c, unum constituunt acervum. In tali partium exiguarum solo appositu mixtionem veteres nonnulli collocarunt, quos tamen masculè refutat Arist. l. i. de Gen. c. 10. t. 85. 1r. In Confusione, cum distincta Corpora ita Copulantur, ut & in exiguae par- tes secentur, & inter se agant, Patienturq; non nihil alterentur, & ita inter se confundantur, ut separari, ut discerni facile non possint, novam speciem tamen non producant, ut quum miscentur aqua & vinū, alixq; spe- cies variae in modicamento aliquo composito: in Appositione nulla, in Confusione levissima alteratio. Propria vero & naturalis sub modo opposito est, ubi copulata ita invicem alterantur & uniuntur, ut mutuâ actione & passione, novam quandam speciem naturalem producant, ac deniq; separari discerant queant, quam ut genui-

vam sibi vendicat hic noster tractatus, ita mon~~em~~
infra est descripturus.

7. Ne autem de vano & fictitio quodam philosophorum commento, hic noster discursus temerè institutus spargatur, non immerito ad secundum caput, iuxta datam intimationem lentè progredimur urgendo nimirum, Quis an sit, cum documenta non nullorum minus cautè philosophantium, referant eos hujus dubitatione in tantum extimulatos, donec eam non solum tacitè negare, verum magno ausu & conatu ex philosophia Hortulo apertè proscribere, non sint veriti, quam tamen injuriam rationes, quas hic apponemus, forti brachio reprimunt atq; vindicabunt.

8. Dari idcirco ejusmodi mixtionem physicam, convincit. I. Natura elementorum, quæ in constitutionem corporum mixtorum sunt ordinata, juxta illud oculatissimi Scal. Exer. 16. l. 3. Per se quidem formam habent, sed propter se non solum, verum quoq; propter composita. II. Quia dantur Corpora mixta ex Elementis. III. Ipse verum natura & experientia, sensibilitè enim animadvertisimus, varis animalcula subito enasci atq; generari, quæ ut in nihilum non abeunt, (Arist. i phys. c. 8. t. 7 4.) ita neq; ex nihilo, sed ex Elementis, in quæ demù revolvuntur, genita esse, idem. l. 3. de Col. c. 3. t. 31. statuit, quod non sit absq; mixtionis interventu. IV. Quia possunt in unum locum elementa convenire, quumq; mutuo sint activa & passiva, nihil impedit, quominus vicissim insè agant, ut ex his mixta interdum generentur. Nec putandum mixtionem esse contra naturam omnimodè, licet Elementorum unum in locum confluxus non sit à $\alpha\omega\lambda\omega\varsigma$ naturalis, (si proprias ipsorum naturas spectewus) iste tñ. aliquo modo secundum naturam fieri dicitur, quatenus à

caulis universalibus, quæ hinc inde Elementa carent,
& in pugnam congregari faciunt, intenditur promovere.
euroq; Coanimb. lib. 1. de gener. c. 10. q. 1. art. 2. V.
Ipso deniq; ratio, ponatur enim corpus aliquod perfectè
mixtum generari, generetur ergò vel ab uno corpore
simplici, vel pluribus; Si ab uno, erit simplex, & non
mixtum, cum nulla facta sit mixtio; Si à pluribus, ha-
betur intentum, quia plura illa in unum coalescere &
novam speciem naturalem constituere non possunt, nisi
prius varijs mutationibus subigantur, temperentur &
commisceantur.

9. Hinc quidem arietes, quos veteres nonnulli no-
stram hanc mixtionem physicam enervandi atq; è me-
dio tollendi gratiâ, emiserunt, maestatum esset ade-
undum, nî institutum hic thesin tantum urgens id inter-
diceret, quamvis ipsis non parcat conflictus.

10. Hactenus itaq; pro modulo prælibatis ijs, quæ
desiderari videbantur ad primum & secundum caput,
nunc concitatiori pede ad tertium festinemus, solliciti
de verâ & genuinâ descriptione, cum illa anchorarum
firmissima, fluctuantem navim opinionum facilimè
sistere possit, Scal. Exer. 301. l. 1. quam propterea *talem*,
(qualem Arist. l. 1. de Gen. & Corrup. c. 10. t. 90.) appo-
nimus. *Mixtio est miscibilium alteratorum unio.*

11. Definitio costat *Genere & Differentia*. Genus
est unio, necesse enim est, quæ misceri debent uniri
in unum, & omnis quidem mixtio est unio, non verò
contra; est autem ista unio, non nuda conglutinatio aut
congregatio, sed ejusmodi transmutatio, quâ miscilia
sunt unum specie, & Elementa 4. migrant in unam na-
turam, ut ùnicus existat actus seu species, sub quâ plures
substantiae inter se colligatae sint conformes, hoc est

Ele-

elementa counita subjiciuntur uni forma mixta, quae naturam specificam mixti absolvit ab elementis distinctam. Talem propterea unionem definitionem redolere, indicium est differentia è subjecto (accidentum more) desumpta, videlicet, quod sit miscibilium alterorum: quoniam ad talem unionem oportet ut præcedat mutua mixtilium alteratio, qua eorum qualitates ad quandam proportionem & temperiem reducantur, ex qua forma mixti consurgat, sub qua ipsa miscilia deinceps instar materiae unita extent.

12. Formalis igitur ratio mixtionis consistit, non in partium illarum Compositione, ut Veteres opinabantur, quemq; modum ab Arist. refutatum refert I. i. Gen. & Corrup. t. 90. sed in naturali & intima illa unione, qua causatur ex miscibiliū contrarietate per mutuam eorum alterationem.

13. Ne autem è nido nostro pullos implumes atq; infirmos excludere traducamus, placet adhuc definitiōnem ab Arist. mutuatam, dilucidatione & illustratiōne liberaliori amplexari, quod fieri existimamus, si causas mixtionis ingeminando pergimus. Primo iescire expendenda est Causa Efficiens.

14. Verum enim v. nos hic in rem incidere abditissimam explicatuq; difficilimam in confessio habemus, torturam proinde ingenij quantam generare soleat, subiecto, cum propterea inter nonnullos Philosophiæ proceres silentio involuta jaceat altissimo, quamvis ita sit, interim priores nostri naturali omnia sciendi cupiditate magis inflammati non defuere, quorum fidei hanc causam Mixtionis, principalem intimè commendatam, testatum eunt ipsorum documenta, licet eò progressi non sint, ut quicquam concludere

potuerint, quod suā non caruerit maximā probabilitate. Ne igitur, & nos ingsnij illiberalitate, Controversiā hujus ignaviā, inq; cā justē deciden dā torpore atq; desidīā infamemur, vestigijs priorum nostrorum avidē hoc idem sapere anniten tium insisteat exercitij gratiā tantum, quantum in hac mentis caligine cæcutientibus sit possibile, hanc rem in lucem protrahere, impeasē studebimus. Ne autem ædificium nostrum, quod hic exstruere sata gimus in arena quovis ventorum afflatū avulsum extimescatur, certa cumprimis fulchra atq; fundamina jacere animi est lubentia. Sit igitur:

15. 1. Omnis effectus naturalis à natura per se intentus, in certa specie & individuo collocatus, irrefragabiliter per se, immediatam & propriam arguit causā, cum nihil sui ipsius causa esse possit; Quis enim aliquid se ipso prius & posterius (nisi sibi contradictionis gladium strictum velit) asseverare audeat? 11. Nulla causa est suo effecto deterior, cum nihil ipsi communiceatur & insit, quod non antea Causa inerat vel formaliter, vel virtualiter seu Eminenter; hisce suffulti sic pergimus.

16. In Mixtione talia fieri effecta, qualia primum nostrum audivit fundamentum, sana philosophia non dubitat, quapropter hanc eandem particulares ac per se ipsorum causas scrutando non pigeat. Sed Quas igitur? per se immediatas illas ne esse ipsa miscibilia cum suis qualitatibus putandum? istius opinionis suspicio quidem nobis non incidit; rationem cape. I. Mixtum est à natura intentum, ergo debet habere causam per se intendentem; Miscibilia vero talia esse nequeunt, cum agens naturale applicatum passio per se intendit illud sibi assimilare, (sicut per se intendent pro duce-

ducere sibi simile) ergo dum miscibilia concurrent ad agendum & patiendum, quodlibet per se intendit convertere in se suum contrarium, & per talem conversionem producere sibi simile in sua specie, ut aqua aquam ignis ignem &c. Mixtum verò, quod ex omnium cursu sequitur, est distinctum specie ab omnibus & singularis; Ergò non intenditur per se ab aliquo eorum, nec omnibus, cum sequitur præter eorum intentionem, Ergò. II. Mixtum semper est perfectius elementis, quare si ejus causæ principales & immediatae dicerentur elementa, in secundum nostrum peccaretur, quod tam abhorremus.

17. Quare, cum causa per se non sint miscibilia, ut probavimus, nec alia sit excogitabilis sublunaris, nobis tantà angustiâ & necessitatâ præssis omnino recursum est ad solem & alias virtutes cœlestes, à quibus tanquam à causâ per se procedat mixtum cum mixtione.

18. Mixta insuper distingvimus in imperfectè & perfectè mixta: Hac rursus in viventia & nonviventia, ut lapides, metalla; Viventia quædam perfecta quibus (quamvis sint corpora mixta) tamen non per mixtionem, sed generationem ex alio mixto nempè ex semine deciso ab alio vivente produci convenit, atq; hujus generationis univocæ causas in dubium non vocamus, cum omnibus sint apertæ. Quedam, verò imperfecta, ut ranæ, muscæ & alia ejusmodi animalcula, quibus cum non viventibus per veram mixtionem produci est commune.

19. Atq; hisce cœleste Corpus nobilior & præstantius concedatur cum acutis. Pererio 2. Phil. nat. c. 6. ob rationes ibidem adductas; tandem concludimus causam per se mixtionis & mixti esse virtutes cœlestes;

nam dispositâ materiâ pro forma mixti per actionem & reactionem eorundem miscibilium, introducitur in eam per actionem causæ universalis ; ita Albertus Mag. tract. 6. c. 4. & l. 2. de animal. tract. i. c. 8. Toletus quæst ult. hujus lib. atq; miscibilia cum suis contrarijs solum instrumenta universalium per se mixtum intendentium.

20. postquam è turbulentio Efficientis pelago evenisti sumus, in tranquillo ad litora cursum teneamus causæ finalis, quam cum Physicis scriptoribus duplēcēmetam. i. *Ipsa forma mixti*, & ii. à prima ortâ est universi pulchritudo atq; perfectio, quæ, sicut ratione quantitatis corpora simplicia mundum perficiunt, ratione qualitatis in mundo requiritur.

21. In eodem adhuc causarum stadio sistentes, nunc rectum currimus ad ipsam *materiam*, quæ sunt ipsa miscibilia, quæq; cum sint in ipsam definitionem, (ex consuetudine accidentium) differentiæ vicem supplendi gratiâ, introducta, nobis propterea studio non minus sagaci erunt perpendenda. pro quo notatu est dignissimum, Arist. i. de gen. & Corr. c. 10. t. 83. ἐκ τούτων αποτελεῖται φυσικός. Ut enim non è quovis ligno fit mercurius : Sic etiam non omnia sunt apta physice misceri, ut Anaxagoras & Anaximander docuere. Ex ære enim quando fit status, non dicimus formam illam & æs commisceri, nec albedinem cum pariete, nec candorem cum sapore. Quamobrem hic duo sub incudem sunt revocanda. i. *Quæ*, ii. *Qualia* sive illa *Miscibilia*.

22. Phoenix Arist. in duo divisit, quid quid in orbe fuit, quæ entium classes extarent primariæ, ad quas tanquam lydium lapidem res omnes earumq; naturas examinare atq; probare foret commodum, quarum

prima substantijs altera accidentibus designata; juxta
quas etiam hæc nostra miscibilia cum suis requisitis vel-
uti ad summum jus concitantibus pertractare conce-
datur.

23. Pergimus itaq; quærendo Entia, quenam sint
Miscibilia? hec autem ultrò sponte q; prodibunt, si clas-
sium prædictarum membra inter se collatum atq; com-
binatum iverimus, quodq; fieri potest tripliciter: Vel
enim accidentia substantijs vel accidentia accidentibus vel
substantie substantijs. Quid ad quæsิตum sit responden-
dum ex eorum natura erit conspicuum, modò defini-
tionem ex th. 10. quæ mixtione præviam quandam
alterationem substantialem omnino necessariam di-
cit, paulum ruminare licet. Hinc propterea li-
quet primò, quod accidentium & substant. mixtio fiat
nulla, siquidem veræ mixtionis ratio modo ex definit.
repetita in illa appositione simpliciter desideretur, ut
paries sit albus sine ulla sui mutatione, & quamvis
paries atq; albedo ita concreta videantur, ut unum
q. tertium ex se constituant, quod neq; paries, neq;
albedo sit, tamen illa unio non est mixtio physica, cum
utraq; in suo vigore specifico integrâ maneant, nulli-
us formæ specificæ tanquam imperio potiori subjecta;
igitur cum paries fuerit dealbatus, dicatur & sit albus,
quod quidem mutationem quandam inferre videtur,
verum mutationem substantialem ementitur, cum
tantum fiat secundum externam denominationem.

24. Constat secundo, ac ratione præsupposita, quod
nec accident. accidentia ita misceantur; quemad-
pati & agere, ac proinde neq; per se alterari, neq; mix-
tionem ingredi possunt,

25. Quare relinquitur quod miscibilia, qualia requirit Definitio, debeant esse substantiaz, cum è tribus hisce membris, ex tria illa substant. & acciden. secum & invicem combinatione ortis, necessarium sit unum ipsi competere; è prioribus autem neutrum ob rationes adductas, ergò hoc ob adducendas, 1. quidem, quia ea quæ propriè misceri dicuntur, talia esse debent, ut prius quam commisceantur, propter mutationes sustinendas mixtioni necessarias, separatim per se existere possint, qualia non sunt accidentia. 2. Quia constituere debent unum ens per se, quod neq; substantia cum accidente, neq; accidentia cum accident. faciunt.

26. Quenam miscibilia sine constat. Qualia ea esse convenient, certar quædam mixtionis requisita aperient. I. Contactus; at tangere se non possunt, nisi sint simul miscibilia & in unum quasi locum concurrant, qui proinde confluxus ea molia convincit atq; corpora fluxa.

27. II. Miscibilia debent, alterari mutuaq; actione & passione sese invicem subigere & contempnare beneficio qualitatum contrariarum, quæ se invicem contundunt, & ad mediocritatem quandam redigunt; Si namq; miscib. in suis actibus singulis manent integra, quomodo fiet mixtio? Undè eadem inter se mutuè activa & passiva esse, luce meridianâ clariss: quare inter lapidem & lignum nulla fit mixtio, quia neutrum in alterum agit. text. 87.

28. III. Parva dum parvis admoventur, propensiùs misceri solent, quippè cum ea facilius, celeriusq; se transmeent, quā magna magnis. Ubi enim partes intimis se contingunt, ibi major & expeditior datur actio & passio, & facilior proinde partium illarum mutatio atq; mixtio; At parva intimius se pertingere

cui

cuīvis ī proposito. 2. Arist. t. 89. Ex his vero conspicuum, quod miscib. hæc ī partes minuissimas & ad minima (ut ita dicam) sua naturalia, ut quævis à quævis minima parte attingi possit, facile divisibilia esse oportet, atq; consequent. liquida & subtilia.

29. IV Huc adjungenda conditio, quod miscibil. certa sit proportio & quantitas in tali divisione, ne, si unum alterum nimis excedat, convertat illud totum ī naturam suam, & sic potius unum corruptitur, quam alteri miscetur, quod contra t. 82. Neq; vero magnitudinum exacta equalitas est exigenda: Hec enim primò & per se hic non spectatur, sed ratione qualitatum & potentiarum activarum, in quantum majus corpus major in agendo vis consequitur (magnus enim ignis quam parvus fortius urit); si nimirum sit æqualis graduum intensio. Hę igitur, quam ille magis in hoc negotio spectantur. Sed nec qualitates & vires debent omnino esse æquales, sic enim nulla fiet mixtio, quia unum ī alterum agere nequit, illiusq; vires retundere, æqualibus quippe potentijs utrinq; certant. Dicit itaq; Arist. I. Gen. t. ea 89. ea πῶς sive quodammodo adæquare oportere, ut mutuā actione suum esse actuale perfectum amittant. Sed si unū alterū supererit convertet ne illud ī se? non est necessarium, nam priusquam mixtile fortius ī reliquis producit dispositiones requisitas, ut ea ī se convertat; resulterebit ex mutua actione eorum, proportio qualitatum requisita ad formam mixti.

30. Elementa sive 4. simplicia corpora, ignis, aëris, aqua & terra sunt talia videlicet. I. molles & fluida II. inter se mutuè attiva & passiva, cum ipsis qualitates contrariae primò insint atq; immediate. III. liquida & subtilia igitur facile divisibilia, & IV. deniq; alterabilia;

quare propriè & primè materia seu miscibilis, ex quibus omne corpus perfectè mixtum constituitur immotè sunt concludenda.

31. Hinc etiam officia, quæ Elementa in mixtione eum suis qualitatibus sustinent brevitè adnotare volupte est. Humido & sicco materia præstatur, ut ab humido mixtum habeat continuatatem, à sicco consistentiam. Humidū enim terminabile est termino alieno, siccum stabilitatem præbet. Solum autem siccum non sufficit, quia non cohærent ejus partes, nec uniri possunt à calido, nisi humidum accedit tanquam coagulum: nec solum humidum, quia dissilit & figuram nullam consistentiamq; servat. Calidum est agens, miscens, frangens, discindens, elem. ad mixtionem evocata uniens, & unionem continens, ut humidum cum sicco justa proportione temperetur. Frigidum accedit calori modum imponens juxta mixti futuram naturam & conditionem: fit enim mixtio non quovis modo, sed mensurato, determinato definitog. Atq; ex hisce cuiusvis elem. officium cuivis illud percontanti planum & perspicuum fore, ne dubitemus.

32. Formæ quæ loco Generis ponebatur videlicet unio, hic nihil impendimus, cum ex supra dictis non lateat. Nunc juxta intimationis tenorem, ad ultimum membrum videlicet modum unionis, ac quomodo Elementa in mixto genito sint & maneant, enucleatum acceleremus. De quo autem modo, quum tam varia & controversa sint Philosophorū documenta & certamina, ut ferè in toto agro Physico nullus extet locus intricior, eaq; quidē gravia atq; spinosa, quare hæc eadem primùm propnere, in quibus convenient vel discrepent declarare, atq; unam veram eamq; nostram scilicet, animum induxi-

duximus, quā arduum hunc locum veritatis oleo benc
tinctum, certo tandem certius deponamus.

33. *Prima* itaq; opinio esse potest Scotti, qui & for-
mas, & qualitates elementorum in mixtis penitus inte-
rire, & novam mixti formam generari, novamq; quali-
tatem simplicem, quā est temperatura mixti, cooriri,
cui formæ, simpliciæ; qualitati & formas elemento-
rum & eorum qualitates omnes virtualiter inesse,
perseverantē astruebat.

34. Hanc autem opinionem male Arist. interpre-
tantem, rectamq; rationem apertè evertentem, quum
animadverterunt, alij nonnulli *Latinorum*, (inter quos
non insimus *Thomas*) non nihil deflectebant, in aboli-
tione formarum quidēm consentiendo, qualitates ve-
ro in mixto adesse, quamvis refractas & ad mediocri-
tatem quandam redactas condocendo.

35. Hosce vero ex priori aliquid degustantes, veri-
tati contrarium non nihil adhuc sapere Averroes con-
templatus, aliam circa negotium hoc perdifficile
elabendi rimam quæsivit, ubi formas nimurum elem.
orumq; qualitates, non planè interire, interim utraq;
refractas remissas & castigatas, profitendo persevera-
vit; Huic autem cum veritate apertum esse bellum
cernens *Empedocles*, in hanc descendebat opinionem,
quod formas & qualitates elem. & quæ integras atq;
perfectas dixerit in mixto post mixtionem, atq; ante,
hoc ipso omnem tollens mutationem elementorum, mix-
tionemq; cum Anaxagora & Stoicis in solo ponens par-
tum minutissimarum apposita; veluti ex cémento & la-
pidibus murus, videlicet ex minutissimis elem. parti-
bus inter se cohærentibus absq; ulla substantiarum mu-
tatione.

36. Quum

36. Quum autem hanc ab Arist. i. Gen. c. 10. prescriptam & in exilium relegatam collegit Avicenna aliam rursus viam, quā tutius ad veritatis domum accedere integrum esset, curiosè quæsivit, bunc exosculando modum scilicet quod forme in mixto maneat & sint actu & nullo modo refracta, qualitatesq; nec minus, ad temperaturam tamen & mediocritatem redacta: Atq; ex harum enumeratione convenientiam & discrepantiam vix obscuram venisse existimamus: Huc insuper nonnullarum discussiones essent apponendæ, verum eas cum confictus sibi appropriet, ad institutum hic pergimus, confitentes, nimurum non posse nos ultimæ dictarum opinionis fautores & propugnatores non venditare, cum ipsa citra omnem iacturam veritatis optimè persistere possit.

37. Ut autem modus commodius enodetur distincti usq; concipiatur, accuratè cum Iavello. 8. Met. q. 4, advertendum mixtionis tres esse gradus 1. Congregatio elementorum. 2. Elem. alteratorum Unio vel contemporatio. Quia substantiaz rigidè loquendo temperari nequeunt, cum ne unum quidem minimum naturale penetraret, aut se in aliud minimum induat sed ei cohæreat ut unum fiat continuum Sed ex. 101. s. 3. Igitur continua tantum positione connectuntur & miscentur. (non tamen ad modum Empedoclis, sed in exiguae portiones distractæ, eoq; ordine compositæ sunt, ut nihil sensu notabile sit, quod non ex omnibus portionibus constet) Qualitatum autem Consummata fit mixtio & temperatio, unde fit, quod quævis pars mixti fiat mixta, hoc est, temperata & à contrario affecta, actionesq; quibus talis mixtio efficitur, vide in th. 31.

38. 3. Mix.

38 .3. *Mixti generatio diciturq; alias mixtio perfecta*, ubi forma Mixti introducta, Elementa in essentijs suis ad-huc integra tanquam materiam unam, & ob prævias proportionaliter sibi dispositiones propriam, sib uno actu specifico continet & unit.

39. Materia eam prima habet tantum potentiam ad recipiendas formas, nihil autem esset, quo hæc potentia in actu deduceretur per dispositiones formæ introducendæ aptas, si formis Elementorum non esset insignita atq; ornata, nam à se id non habet, quum nullius sit activitatis, nec à forma introducenda, hæc enim prærequisit dispositiones, quæ in sola materia non recipiuntur, quum accidentia non insint nisi Enti in actu; Quare formas elem. adesse necessum est, quæ materiam jam subjectum aptum ad officiū materiæ ex. elegendum, seu ad formas suscipiendas, faciunt, hoc est, ei hunc actum præstant, ut sit actu māā, quæ antea ut prima erat tantum purapotentia, & remotissima māā; Et in hac generica informandi ratione conveniunt omnes formæ elem., differunt autem in speciali informandi modo, eo quod alia præstet supposito materiam frigidam; alia siccām, &c. A ratione aliarū formarum advenientium actuatur & efficitur pars compositi. Et tunc forma et imperfectiores sunt veluti perfectiorum materia, quia dant esse genericū materiæ, hoc est, habent rationem actus tantum respectu materia, non totius Compositi, atq; ita formæ mixti veluti perfectiori subordinantur; qua propterea proprium suppositum, peculiarem speciem, debitamq; quantitatem & dimensiones non efficiunt, cum hæc veluti propria tunc competant formæ mixti ac ultimæ; quamobrem in hæc rumpebat verba subtilitatum magister Scal. Ex. 16. l. 3. Elementa propter se qui-

quidem habere formas, quas abiciant propter adeptionem forme nobilitatis. Neq; igitur remanent, forma, neq; qualitates suis private formis, sed alio modo ad compositionis substantiam accommodata. Ad novam enim generationem necessarium est partium formas inter se domitas suis qualitatibus pristinum natura rigorem sub unius potiori imperio depositisse.

40. Insuper Dispositiones & qualitates per se mixto previa etiam in mixto formam conservant, quamvis dispositivæ, quatenus requiruntur ad tuendam unionem inter materiam & formam, ejusq; operationes juvant; Coll. connimb. in l. i. de Gen. Arist. c 4. q. 18. art 8. Hæ vero qualitates in mixto cum sint, quis formas elementorum ibidem non adesse dicere sudeat, cum barum ista sint accidentia propria? jmo absq; negotio hoc idem svadetur, cum agens in corruptione prius qualitates tanquam propria formarum arma, quam ipsas substantiales formas evertere atq; destruere. allaboret.

41. In mixto itaq; elementa figuram & determinationem, quam antea habebant, habere desinunt, ac sunt sub communis determinatione & dimensionibus, & efficitur una materia ex pluribus, una communis dimensione coercitis, quantitas enim insequitur natum materiæ, termini autem quantitatis cuiq; rei à sua forma specifica præscribuntur. Unde non sit unum mixtum varijs speciebus constans, neq; variæ quantitates varijs dimensionibus terminatæ. Sic etiam ex contraretautibus Elementorum resultat una temperies, & qualitates sunt communes, sicut elementa in mixto efficiunt Communis materia; Alias quando elementa sunt sui iuris, qualitates illas efficiunt in summo gradu; ideo forma advenit mixto non ut aetui, Sed ut potentia, quam perficit.

42. Atq;

42. Atq; hinc facile innotescit, quid elementa in mixto amittant, cum duplicem subolfacimus eorum ac- tum, sc. Primum, quem non remittunt, ut supra est ostendit, quemadmodū & hoc nostrū assertū ipsius Arist. calculo approbatū videre est ex ipsa definitione, & l. i. de Gen. tex. 88. tex. 89. & l. 2. t. 48. 84. t. 46. sic 4. Met. c. 3. item l. 3. de Cœlo c. 3. &c. *Aclum secundum*, quem hic quidem contundi, non inficiamur.

43. Atq; ita pro instituti ratione, postquam arduam & controversam hanc materiam brevi quadam, perspicuā tñ. uti speramus, enodatione attigimus, (cum hactenus, quod à bonis benè dictū unicum fuerat nostrum) nunc devoto animo acclamemus, ut omnis sapientia fundo Deo ter opt. max. sua sit gloria, laus, honorq; in sempiterna secula. A M E N

Corollaria.

1. An Genus in una specie conservari possit? Aff.
2. An formale objecti aiicuius disciplinæ sit tantū conditio aliqua ipsi à mente impressa, vel intellectu nostro abstracta? Neg. prius Aff. post.
3. An accidentia propria possint à suis subjectis realiter separari; Dist?
4. An plures formæ non subordinatæ possint esse in uno composito; Neg?
5. An mixtio & generatio realiter distingvantur? Dist.
6. An in Mathesi scientiæ impuræ potius Mathematicæ, quam Physicæ sint inscribendæ; Aff. pr.

7. An Ethica, Politica & Oeconomica unam tan-
tum, vel tres distinctas constituant disciplinas;
Aff. prius.

Præstantissimum, Eximiusq; ingenij dotibui exornatissimum
Virum Juvenem.

DR. PETRUM JONÆ AGRIC-
VILLIUM O-Gothum, Phil. Candidatum
dignissimum, de Mixtione pro gradu docil-
simè disputantem, amicum, popularem
& domesticum suum plus plusq;
colendum.

SYLLOGISMO

QUI Praxi studuit, speculativaq; sapientia,
Qui linguis sanctis, sanctæ & qui Theologie
Sollicitus multos annos ingente labore.
Is certò meruit laurum, quoq; dignus honore
Magno, nam magnum perfecit, magnaq; gestet,
Virtuti studuit, virtutis gloria merces,
Ex Academia pro signo sedulitatis
Præclarum capiat nomen, titulumq; Magistri.
AT Petrus Ostrogothus Jonæ sat respiciendus,
His studuit, dictis his assiduusq; vacavit.
ERGO Coronandus lauro est, & honoribus altis
Afficiendus item sudores propter eosdem.
Occupet ergo dehinc sedem inter ubiq; Magistros.

Perlubens honorat

DANIEL JONÆ Kylander Lincop.

